

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

X. évfolyam 58. szám

2023. október

Tartalom

- Jubileum
- Búcsúünnepünk
- Nyílt nap a mennyországban
- Keresztényként élni
- Hogyan engedhette meg Isten?
- A betegség angyala
- Jubileumi kitüntetések
- Mindenszentek és Halottak napja
- Zarándoklatunk
- Bronzérmes Isten

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Jubileum

Plébániánk jubileumi évének végéhez közeledve itt az ideje, hogy számot vessünk és elmélkedjünk arról, mit is ajándékozott nekünk – nekem személy szerint is – ez a történelmi idő.

Először is megtisztelve érzem magamat, hogy ebben a valóban történelmi időben élhetek itt a Dunapartján, főként pedig plébánosa lehetek ennek a keresztény közösségnek, amely ilyen múlttal dicsekedhet. Gondviselő Urunk kitüntetett ezzel az ajándékával. Ehhez fogható az volt, amikor 2010-ben megtaláltuk a „Trónoló Madonna” freskót, mely az 1300-as évek első feléből származik.

Másodszor, a dicsekvés joga a miénk. Nem saját érdemeink miatt, hanem mert Anyaszentegyházunknak lehetünk, lehetek a tagja. Milyen közösség az, amely ennyi évszázadon, majd egy évezreden át állt és áll ma is fönn a történelem rettenetes, számos vihara ellenére és mellett? Egyetlen igaz válasz lehetséges csak erre a kérdésre: Isten gondviselése által kormányzott és éltetett gyülekezet ez, amely Isten terve és akarata szerint való. Az ő oltalma biztosította létét, bizalmunk szerint pedig ezt továbbra is megteszi. Ám joggal dicsekszünk amiatt a gazdagság miatt is, amely a közösség életét gyarapította az évszázadok során. Gondoljunk a szentek sorára, s történelmünk nagyjaira, akiknek élete az egyházközséghez és templomához kapcsolódik. S természetesen okkal gondolunk az imádkozók nemzedékeire, akik imádságukkal és helytállásukkal szentelték meg az itt élők mindennapjait. Sokszor idéződik föl bennem azoknak a sokasága, akik Isten iránti bizalommal borultak le templomunk falai között: hányuk lelke erősödött meg itt, hányan kapták meg a Szentlélek ihletét életük nehéz, vagy válságos szakaszaiban, hányan tértek itt meg, hányan kötelezték el magukat Isten és szeretteik szolgálatára, hányan kapták meg üdvösségükhöz itt a szükséges lelki-természetfölötti javakat!

De joggal dicsekszünk azokkal a kultúrjakkal is, melyekkel közösségünk büszkélkedik. Ezek között idézzük föl azt aényt, melyre Erdő Péter bíboros úr hívta föl figyelmünket. Közösségünkben indult el a Várplébánia megalapítása. Abban az időben Pest városához tartozott a budai oldal, így a Vár-hegy egy területe is: Pestújhegynek hívták. Ahogy a város növekedett, szükségesnek látszott, hogy a budai oldalon is legyen temploma az ott élőknek. Ezért Pest város királyi főtemplomából alapították meg az ugyancsak Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt új egyházat. A Mátyás templom tehát „öccse” a Belvárosi Főplébánia Templomnak. A hozzánk látogatók lelkes elismeréssel adóznak a gazdagság láttán, amellyel fogadjuk őket, mert ez a templom kőbe véssett történelem, a magyar múlt, az ezer évnél idősebb keresztény magyar államiság tanúja.

Megtisztelve érezzük magunkat, dicsekvés, és persze felelősségérzet tölt el bennünket. Ez utóbbi késztetett engem is majd negyed évszázadon át, hogy a lelkeket és a szentélyt, Isten élő és kövekből épült templomát megszenteljük. Csak remélni tudom, hogy méltónak tartanak majd minket nagy elődeinkhez, akik ezt a főséges örökrészt hagyták ránk.

Ha most visszaidézzük ennek a nagy jubileumnak eseménysorát, egész éven át tartó rendezvényeit, akkor az a meggyőződés alakulhat ki bennünk, hogy méltóan ünnepeltünk, megmutattuk, hogy él az egyház, hogy ma is képes ez a keresztény közösség válaszokat adni korunk kihívásaira, napjainkban is képviseli az örök értékeket, melyek minden ember boldogsága érdekében nélkülözhetetlenek, ma is föl tudjuk vonultatni az emberiség örök értékű kultúrjait. Ma is be tudjuk tölteni azt a küldetést, amelyet Krisztus bízott ránk: hogy tanítsunk, elbeszéljünk és eligazítsunk az örök élet felé - ahogy Mindszenty bíboros atya mutatott rá hetvenöt évvel ezelőtt elmondott beszédében.

Kérem a Testvéreket, hogy gondolatban, érzületben elevenítsék föl magukban azokat a legszebb élményeiket, eseményeket, amelyek személy szerint a legtöbbet adták számukra az elmúlt évben. Számomra, a búcsúhoz kapcsolódó négy nap gazdagsága marad örök emlék, különös tekintettel meghívott vendégeink, papjaink igehirdetésére, hiszen mindegyikük a maga hitén, egyéniségén keresztül átgűrve osztotta meg velünk az evangélium örömhírét. Máig megtermékenyítő a szentségimádásokban kapott ihlet, mellyel a Szentlélek ajándékozott meg. Gyönyörűséggel töltött el a Liszt-sorozat is, amely a jubileumi évhez illő páratlan vállalkozás. Szívügyem alakult, amikor a magyar-lengyel barátságot ápoltuk, ápoljuk közös szentjeink életének, személyüknek megidézésével. Szép volt a skapuláre fölvetelének ünnepe, de kegyelmi alkalmak voltak zárándoklataink is, mint amilyen a legutóbbi mariazelli utunk. Külön hangsúlyt fektettünk azokra a közösségi együttlétekre, amelyekkel egyházközségünkhöz tartozásunk örömét éltük át: jó összetartoznunk, vállt-vállhoz vetve dolgoznunk a hétköznapiakban is. Vágyakozva várom annak az imakönyvnek a megjelenését, amelyet az évforduló alkalmából adunk ki, s hamarosan nyomdába kerül. Sorolhatnám tovább az élményeket, most csak ötletszerűen ragadtam ki néhányat.

Bízom abban, hogy az előttünk álló időben Isten áldása kísért bennünket, ahogy tette azt annyi évszázadon át őseinkkel is!

Zoltán atya

Jubileumi búcsúünnepünk

Jubileumi évünk gazdag programsorozatából is kiemelkedett Nagyboldogasszony – templombúcsúnk –, melyet négy egymást követő napon ünnepeltünk.

Augusztus 12-én, szombaton, Dr. Erdő Péter bíboros főpásztor a főplébániai papság – köztük Dr. Martos Levente Balázs segédpüspök atya – koncelebrálásával főpásztori szentmisét mutatott be.

Augusztus 13-án, vasárnap a 10.00 órai szentmisét Dr. Ruppert József piarista atya tartotta. Ebben a szentmisében szolgáltatott ki – ahogy ez már hagyománnyá vált – a betegek szentségét.

Augusztus 14-én, a búcsúi előesti szentmisét Bíró László püspök atya vezetésével ünnepeltük.

2023. november 18-án, szombaton, 19.30 órakor Erdődy János orgonaművész ad hangversenyt templomunkban.

Műsor:

J. S. Bach: F dúr toccata és fuga BWV. 540.

J. S. Bach: Vater unser in hummelreich BWV. 682.

Liszt Ferenc: Evocation à la Chapelle Sixtine

Liszt Ferenc: Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen

Jegyek 2900 Ft- és 1500 Ft-os (nyugdíjas, diák) kedvezményes áron vásárolhatók.

Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján, Dr. Tempfli Imre atya, a stuttgarti magyarok lelkésze vezette ünneplésünket.

A búcsú lezárásaként, hívők sokaságával együtt, fáklyás körmenettel tettünk tanúságot arról, hogy a világ világossága az Eucharisztia.

Nyílt nap a mennyországban

November elsején kinyílik a mennyország, és a dicsőség fénye árad le földünkre! Ugyanaz a fény, mely Krisztus üres sírjából árad: Húsvét fénye! Örömteli ez a nap, mely világossá teszi előttünk a sikeres élet titkát, melynek igazságáról a szentek beláthatatlan serege tanúskodik! Ők a nyolc boldogság szellemében éltek, Krisztus titkát megértették és életté váltották!

A ma embere gondolkodásának egyik elve: élj úgy, mintha nem lenne Isten! Ma az Egyházat is fenyegeti az a halálos veszély, hogy „úgy élünk, mintha nem lenne Krisztus”. Ezzel az előfeltételezéssel beszél ma a világ az Egyházról. Csak a negatívum, a pletyka érdekli, az Egyház mint szervezet, a pillanatnyi problémák, és csak elvétve lehet Jézus személyéről hallani. Vannak országok, ahol a hívők és nem hívők szövetséget kötöttek a polgári értékek és a kultúra keresztény gyökerei mentén. Mindez azonban nem arra épül, ami Krisztus eljövételével a világban történt, hanem arra, ami utána következett.

Nekünk, keresztényeknek halálos veszélyt jelent, ha a történelem és kultúra kihívásaira úgy adunk választ, „mintha nem is létezne Krisztus”, mintha lehetne beszélni Egyházról Krisztus és az evangéliuma nélkül. Ferenc pápa egyik katekézisében az egyházi élet négy alapvető jellemzőjéről szólt. Az első az apostolok tanításának hallgatása; a második az egymással való közösség őrzése; a harmadik, a kenyértörés; és a negyedik az imádság. Ezek azt jelentik, hogy az Egyház létezésének csak akkor van értelme, ha szilárdan egyesül Krisztussal, és gyökeret ver benne. Miért fontos ez nekünk?

Jézus szentsége örömteli meglepetést tartogat számunkra, de nem csak úgy, hogy ő szent, és mi is azzá lehetünk, hanem Jézus nekünk ajándékozza az ő

szentségét: az ő szentsége a mi szentségünk, sőt, ő, maga a mi szentségünk. Ő a szent, aki szentté tesz minket.

Az evangéliumokban Krisztus szentsége nem elvontan jelenik meg, hanem megélt valóságként és tapasztalatként. A hegyi beszéd boldogságmondásai nem Jézus életprogramja, hanem „önarcképe”. Ő tanítja, amit csinál, ezért mondja: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok, és alázatos szívű”.

Hitelessége és példaértékűsége mellett Krisztus mindig és maradandóan csatlakozik az Atyja akaratahoz. Egyetlen „negatív mozzanat”, hogy belőle abszolút módon hiányzik minden bűn. Jézus lelkiismerete kristálytisza az Isten s az emberek felé egyaránt. Mindig az igazságban való nyugodt biztonságban él, mint aki jól cselekszik.

A keresztény szentség előbb adomány, s csak utána kötelesség. Hogy lehet befogadni és megélt tapasztalattá tenni? Mindenekelőtt hittel, mely a sajátunkká teszi azt, amit Krisztus megszerzett nekünk, ez pedig bátorrá tesz, és szárnyat bont bennünk, hogy megvalósítsuk a keresztény életet. Nikolasz Kabasilasz görög ortodox teológus szépen fogalmazza meg ezt: „Minthogy többé már nem tartozunk saját magunkhoz, hanem Krisztushoz, aki drága áron szerzett meg bennünket, ami Krisztusé, az hozzánk tartozik, és inkább a miénk, mint ami tőlünk ered.” Szent Bernát ezt így tanítja: „Bizalommal veszem az Úr szívéből, ami nekem hiányzik. Jutalmam ezért az Úr irgalma. Biztosan nem maradok jutalom nélkül, amíg az Úr nem lesz híján irgalomnak.” Pál ezt úgy mondja, hogy „vessük el a régi ember ruháját, és öltözzünk Krisztusba”.

A szentek nagyszerű példája ebben sarkall minket, de imádsággal is közbenjárnak értünk. Mindszentek emlékezete ma arra készlet, hogy a menny felé emeljük tekintetünket: nem azért, hogy megfeledezzünk a földi valóságokról, hanem hogy nagyobb bátorsággal és több reménnyel nézzünk szembe velük, erősödjék vágyunk társaságuk iránt!

Kísérjen bennünket anyai közbenjárásával Mária, szentséges anyánk, a vigasz és a biztos remény jele!

Schall Tamás atya

Keresztényként élni

A Senior-kör szeptemberben és októberben „Keresztényként élni és cselekedni a posztkeresztény társadalomban” címmel két alkalommal vezetett beszélgetésen vett részt.

Korunk három keresztény gondolkodójának könyve szolgáltatta a beszélgetések témáját: Rod Dreher: *Szt. Benedek választútján*, David Engels: *Mit tegyünk?* és Johannes Hartl: *Éden-kultúra* című munkái inspiráltak bennünket arra, hogy megosszuk egymással félelmeinket, megütközésünket, amelyet a társadalom jelenlegi realitásaival szembesülve érzünk. Végül arra a megállapításra jutottunk, hogy van esély

arra, hogy a kereszténység és a klasszikus európai hagyomány értékeit éljük és továbbadjuk, meg tudjuk építeni a „Bárkát”, vagyis közösségeinket ehhez.

Közösségünk, a Senior-kör négy irányból közelítette meg, „szabta méretre a deszkákat” a bárkaépítéshez:

- munkánk Istent szolgálja: imádkozz és dolgozz, őseink mintájára!
- tudatosan olvassuk a Szentírást és a klasszikusokat: ne a „digitális szörfözés” módszerével, hanem elmélyüléssel
- a hit megerősítése: legyen bátorságunk Istent beengedni az életünkbe az ima, és a jelenlét által.
- közösségépítés - „Ne fogyasszuk”, hanem elkötelezetten építsük azt. Szt. Benedek a Római Birodalom bukása idején remeteségbe vonult, majd közösséget alapított és regulájával a kereszténység és az antik tudás átmentését segítette elő. Hozzájárult ahhoz, hogy Európa megmeneküljön a kaoszából.

Mi is a regula által indítva választottuk ki ezt a négy „deszkát”. Konkrét, megélt tapasztalatainkat megosztjuk, egymást erősítjük a bárkaépítésben, a hétköznapiakban, és találkozóink alkalmával.

A beszélgetéseket vezette: *Ambrózy Andrea és Zöldy Zsóka*

Hogyan engedhette meg Isten?

Jézus eljött közénk. Igénytelenül jött, istállóban születik, jászolba fektetik, ácslegényként dolgozik. Aztán eljött az Ő órája, és bemutatkozott a világnak, Kánaánban egy menyegzőn, csendesen, nem harsogva. Még a násznagy sem veszi észre, hogy a víz átértékelődött tüzes borra, jelezve, hogy Ő a tönkrement embersorsokat, az unalmas, lezüllesztett, fantázia nélküli életet akarja átalakítani.

A társadalomból, sok egyházi közösségből is hiányzik az igazi bor öröme, Az evangélium nyugalma, az istenes élet boldogsága. Jézus csodájával ezt a helyzetet akarja orvosolni. Ő ezért jött.

A kánai bor több, mint túlélés. Ez a bor az ünnep, a barátság, a lakoma, a házasság, a szeretet, az új élet, és a minden gyengeségünk fölötti győzelem öröme. A bor jele a lelkesedésnek, a belső oldottságnak, gátlások és félelmek megszűnésének. Kioldja, ami bezárt, búskomor, életunt.

Ez a felvizezett, értékdevalválódott világ nem imponál sem Istennek, sem az emberiségnek. A gyökereit kell megkeresni.

Vajon a hegyek és a virágok – amint József Attila kérdezi – miért tudják szebben elmondani, mint mi, küldöttek, jóakarató emberek, hogy az élet Ura mennyire szereti teremtését? Hogy az élet Ura az egyetlen megoldás a boldogsághoz vezető úton. Ha Őt kihagyjuk, minden a feje tetejére áll, tragédiák özöne lep el bennünket.

Lehet, hogy többek által ismert egy interjú, amelyet Billy Graham, a híres amerikai igehirdető, baptista lelkész lányával készítettek 2001. szeptember 11-e tragikus eseménye után. „Hogyan engedhette meg Isten, hogy ilyesmi megtörténjen? - hangzott el a riporter kérdése. Ann Graham ezt felelte:

„Mi évek óta azt kértük Istentől, hogy távozzék iskoláinkból, távozzék a kormányzatunkból, távozzék az utunkból, és Ő egyszerűen megtette, amit kértünk tőle. Hogyan is remélhetnénk az áldását és oltalmát, ha arra kérjük, hogy hagyjon minket békén? S hogyan ment ez végbe?

Egy vezető ember azt mondta, nem akar imádságot az iskoláinkban. És mi azt mondtuk rá, nyilván gyávaságból és megalkuvásból: rendben!

Majd valaki, valakik azt mondták, nem kell olvasni a Bibliát, amely azt mondja: ne ölj, ne lopj, élj tiszta életet... És mi azt mondtuk rá: rendben!

Aztán azt mondták, a tanárok jobb, ha nem fegyelmezik gyerekeinket, amikor rendetlenül viselkednek. A drogozást ne áruljuk el szüleiknek. És mi azt mondtuk rá: rendben!

Valamelyik iskolai bizottság egyik tagja ezt mondta: Tudjuk, hogy a fiúk olyanok amilyenek, és hogy megteszik azt, amit tudunk róluk; adjunk nekik annyi óvszert, amennyit akarnak, és erről a szüleiknek nem kell tudni, mert majd beszerezhetik az iskolában. S azt mondták rá: rendben!

Kormányunk tagjai azt mondták, nem fontos, hogy mit teszünk a magánéletünkben, hiszen az nem érinti a munkánkat, s rámondták: rendben!

És valaki ezt is mondta: a digitális média segítségével árásszuk el a fiatalságot a pornográfiával, s azt mondták: rendben!

A szórakoztatóipar azt mondta: forgassunk filmeket, melyek erőszakot és nemiséget sugároznak, és népszerűsítsünk olyan zenét, amely bátorítja az erőszakot, a kábítószer használatot, a gyilkolást, az öngyilkosságot és a sátáni témákat. És azt felelték: rendben, rajta!

Végül, arra a kérdésre, amit egy diák intézett Istenhez, kis barátja lelövése miatt – „Kedves Isten, miért nem mentetted meg a barátomat?” – , a következő válasz érkezett: „Kedves diák, nekem nincs jogom rá, hogy jelen legyek az iskolákban. Őszinte tisztelettel: Isten”.

És most föltezzük a kérdést: Miért nem tudnak különbséget tenni az emberek, a fiatalok – tömegesen – jó és rossz között? Miért lövik le a gyerekek az iskolában társaikat? Miért megbízhatatlanok és csak a pénz és az élvezetek a fontosak számukra? Miért menekülnek a házasságtól, a gyermekáldástól? És amikor a megpróbáltatás elérkezik, rögtön összeomlanak. Ó, de sok a megfutamodó, az előbb még nagyszájú öngyilkos meg depressziós! Fáj a szívem, a szívünk nagyon. Hivatásomnál fogva látom e hajótörötteket, és együtt sírok velük. Egyszerűnek tűnik megvetni, kidobni Istent, zagyaságnak tartani üzenetét, de ne csodálkozzunk, ha láthatóan megjelenik a földön a pokol.

Drága hazánkat sem kerülük el ezek a veszélyek, nem vonhatjuk ki magunkat teljesen a „trendből”. Azonban a Megváltó Jézus most is jelen van a társadalmakban, magyar hazánkban is, hiszen ez az ország keresztény Magyarország. Ő mindig kész arra, hogy az embert, a családot, a hatalom gyakorlóit, sőt, időnként az egyházat is a lelkesedés boráival, az evangélium örömhírével árássa el, és tegye boldoggá. Csak mindig a mi engedélyünkre, hívásunkra vár.

Tegyük meg ezt minél többen, minél több helyen és minél gyakrabban.

Lajos atya

A betegség anyála

Beteg, látogassam meg! – kérte telefonon.

Amikor beléptem hozzá, ágyban feküdt. A nehezén túl van, mondja, az operáció minden jel szerint sikerült, de nagyon lassan gyógyul. Gyógyul? Nem is tudja. Legalábbis nem érzi. Lehet, nem is gyógyul, hanem stagnál az állapota, csak az orvosok áltatják. Amit nap, mint nap érez az az, hogy éktelenül türelmetlen, mert itt kell feküdnie. Igaz, a cégtől telefonáltak neki és jókívánságaik mellett azt is tolmácsolták, hogy maradjon nyugodtan odahaza, ameddig csak szükséges. De, itt feküdni nap, mint nap és bámulni a mennyezetet, az maga a horror. Ja, igen, napközben tévézik, de már megunta. Mindig ugyanaz: manipuláció. Már kívülről tudja a programokat. Röstell, hogy övéivel szemben is ingerült, belátja, de nem tud rajta változtatni.

- „Atya, mit lehet itt tenni?” – kérdezi zaklatottan. „Van-e a betegségnek egyáltalán értelme?”

Halkan szólok, nem akarok előtte a mindentudó szerepében tetszelegni.

„- Aligha van olyan állapot, - kezdem - amely annyira megváltoztathatja az életedet, mint egy betegség. Néha úgy jön, mint derült égből a villámcsapás. Máskor lassan, lopakodva, alattomosan és észrevétlenül kúszik, mint a tolvaj. Akárhogyan is jön valakihez, mindenki meglepődik, mindenki megijed és igyekszik kitérni előle.

Érthető, hisz feje tetejére állítja életedet, megfoszt testi egészségedtől, kiszívja életerődet, megrabol álmaidtól, nem egyszer mérhetetlen fizikai szenvedést okoz vagy tétlenségre kényszerít, és ami talán a legfájóbb, hogy kiveszi kezedből a kormánypalcát: ő parancsol, ő irányít.

Viszont, van a betegségnek egy másik vetülete is. Én valahogyan úgy képzelem el, mint egy angyalt. Egy angyalt, akit Isten küldött hozzám. Meglátogat, hogy az Ő üzenetét hozza el nekem – a betegség idején.

Először is arra nyitja rá a szemed, hogy vannak nálad hatalmasabb dolgok az életben mint az öregség, a betegség, a sorscsapások, a nagy szerencsétlenségek, amelyeknek az eredeti bűn óta ki vagyunk szolgáltatva, és velük legkésőbb a betegágyadon számot kell vetned és meg kell barátkoznod.

Azután megláttatja veled, hogy Isten szerető gondviseléséből kifolyólag a betegség nem mindig balszerencse, hanem lehet kegyelem is. Arra nőgat szelíden, hogy életutadon megállj és vedd számba: jó

irányban haladsz-e? Mi életed fő célkitűzése? Nem tértél-e el tőle? Netán már rég mellékvágányra kerültél? Most itt a lehetőség, hogy életedet más távlatból és új szemszögből nézd! Esetleg új célokat kellene kitűznöd, amit egészségesen soha nem tettél volna meg.

Az angyal eszedbe idézi továbbá, hogy a betegség megtámadhatja ugyan a testi egészségedet, de nem föltétlenül és nem minden esetben a lelked épségét. Az istenhívó embernél ez épp ellenkezőleg szokott lenni! Minél jobban fogy fizikai ereje, annál jobban acélozza meg lelkét a betegség, annál inkább fókuszálja belső energiáit a reményre, a bizalomra Isten erejével, Akit a betegség ideje alatt szünet nélkül szólongat, s akkor rendszerint hamarabb fel is épül.

Végül, az angyal azt az üzenetet is hozza, hogy a betegség türelmes elviselése után egészen más lehet az élethez való viszonyod. Meglátod, ha majd a betegséget leküzdöd, további életed minden óráját intenzívebben, tudatosabban és boldogabban fogod megélni. Újra megtanulod szeretni és értékelni az egészségedet, a teiedet, a világot, és – egyáltalán, az életet!

A betegség nagyon sok ember életét megváltoztatja – és az esetek többségében nem negatív irányban, feltéve, ha hallgatnak a betegség angyalára...” – fejeztem be.

Tegnap operáltak ismét. Ezúttal is minden rendben ment, mondták a tieid. Külsőleg mindenképp. Már üzentél is, hogy látogassalak meg, ha majd újfent arra járok. Ugyanis, téged is meglátogatott a betegség angyala – és új összefüggésekre jöttél rá!

Tempfli Imre atya

Jubileumi kitüntetések

975 éves jubileumunk alkalmából Dr. Erdő Péter bíboros főpásztor atya emlékérmekkel tüntette ki templomunk rekonstrukciójában, művészettörténeti értékeinek feltárásában közreműködő szakembereket és plébániánk munkatársait.

A képen balról jobbra: Mátyássy Marilla, Vantal Istvánné, Vantal István, Baráth Lajos, Derdák Éva, Witzl Antal, Rochlitz Kinga, Vantal László (nevében átvette, Vantal Katalin), Csorba Gábor (nem szerepel a képen).

Mindenszentek ünnepe és Halottak napja

November 1-jén ünnepeljük célba érkezett embertársainkat, azokat is, akiket az egyház nem nevesített szentként, nem kanonizált. Elődeink, akik nem elmentek, hanem előre mentek oda, ahová szívünk mélyén, mi is vágyunk. Oda, ahol ők már békében vannak, a Mennysországbán, ahol Isten minden mindenben, ahol az örök világosság fényeskedik, ahol Isten letörölt arcukról minden könnyet. Sorolhatnánk még a szentírási képeket életünk céljáról, beteljesedéséről – és nem a végéről.

Hiba és hitünk tévedése lenne azt gondolnunk, hogy földi életünk a minden. Szent Pál így fogalmaz: „Ha tehát Krisztusról az hirdetjük, hogy a halottak közül feltámadt, hogyan mondják egyesek közületek, hogy nincs halottak feltámadása? Mert ha nincs halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel! Ha pedig Krisztus nem támadt fel, hiábavaló a ti hitetek, és még mindig bűneitekben vagytok. Sőt, akkor azok is, akik Krisztusban elszenderültek, elvesztek. Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, nyomorultabbak vagyunk minden más embernél.” (1 Kor 15,12-19)

Életünk kulcskérdése tehát, hogy hiszünk-e a testünk feltámadásában és az örök életben vagy sem. Ezért szerepel a hitvallásunkban ez a mondatrész is. Ha nem hiszünk, ha nem bízunk Isten ígéretében, a Szentírásban, az egyház tanításában, akkor még nem találtunk rá az Igazságra, Jézusra. Viszont az, hogy félünk a haláltól, legtöbbször nem a hitetlenségünkől, hanem emberi gyarlóságunkból adódik. Sok oka van ennek, de leginkább az, hogy érezzük, hogy nem vagyunk méltók Isten dicsőségének közvetlen részesei lenni, mert lelkiismeretünk vádol, mert érezzük, hogy nem tudunk tisztán, megosztottság nélkül szeretni, bűnösökként rászorulunk Isten irgalmára, bocsánatára.

A célba érkezett szentek segíthetnek minket zárándokutunkon, példájukkal, közbenjárásukkal. Az egyház bőséges kegyelmi kincsei rendelkezésünkre állnak a bűnbocsánat szentségétől, a szentáldozáson, át a búcsúig. Használjuk ezeket mind! Jézus maga is biztat erre minket. „Mennél többet kérünk, annál többet kapunk” (Szeretetláng napló).

November 2-án, Halottak napján pedig megemlékezünk azokról, akik még a tisztulás fázisában vannak. Jézus így szól róluk az irgalmasság kilencedében: „Nagyon szeretem ezeket a lelkeket. Igazságomnak nyújtanak elégtételt.” Mi a legtöbbet a tisztító tűzben szenvedőkért úgy segíthetünk, hogy teljes búcsút kérünk számukra – ezzel kiszabadulhatnak és bemehetnek a szentek közösségébe, a Mennysországba. A teljes búcsúval magunkon is segítünk, mert annak a feltételei a kegyelmi állapotban való létünk, a szentgyónás, a szentáldozás. Az irgalmasság lelki cselekedeteit a testi cselekedetei mellett, végezzük továbbra buzgó hittel, reménnyel, szeretettel karitászsként, keresztyén katolikusként, hívő, jóakarátú emberként! Egykor majd értünk is fognak utódaink imádkozni.

Csorba Gábor
állandó diakónus

Schall Tamás:

Mindenszentek

*Nyílt napja a mennyországnak,
hol szentek serege boldog,
célba ért életük most már
minden köteléktől oldott.
Hős vértanúk és hitvallók,
papok, szerzetesek, szüzek,
jámboran élt világiak
táplálják bennünk a tüzet.*

*Ne keverd ezt gyász napjával,
temetőnek világával,
húsvéti fényes ünnep ez,
dicső fényt, örömet jelez!
Amennyi szent, annyi jellem;
nincs két egyforma élet,
mindenki példát találhat,
hogy kell feljutni az Égbe.*

*Minden nép, nyelv találkozik,
egymást megértve fog kezét,
megérte végig küzdeni,
hitben a földi életet.
De nem csak példát találunk,
oltalmat-, pártfogást kapunk,
így már most velük élhetünk,
mindig biztonságban vagyunk.*

*Oly erővel táruel élénk
e mennyei boldog világ,
óhatatlanul érezzük,
szeretetteljes vonzását.
Örülj e mai ünnepen,
mely ily magasságokba visz,
hogy szívédben vágyat keltsen,
mit segíti elérni a hit.*

*Ebből fakad reményed is,
Megindulsz a szeretetre,
így hát te is szentté leszel,
ezért születél e földre!*

Mariazelli zarándoklatunk

Az alapítását ebben az évben ünneplő közösségünk gazdag zarándoklati tervekkel vágott neki a jubileumi évnek. Minden zarándoklatunk nagyszerűen sikerült, kegyelemteljes élményeket adott a zarándokoknak.

A szombathelyi Brenner János zarándoklat, a csíksomlyói vonatos utazás, a koranyári máriavölgyi zarándoklat, majd a László-napi Sümeg-Búcsúszentlászló programok után nagyon nagy lelkesedéssel készült közösségünk az ausztriai Mariazell kegyhelyre szervezett programra. Mivel egy autóbusszal utaztunk, ezért nagyon hamar betelt a 48 fős létszámkeret a Belvárosi Főplébánia- és a Szent Rókus Plébánia híveivel.

A szeptember 22-23-i zarándoklat első állomása a burgenlandi Frauenkirchen (Fertőboldogasszony) szép barokk temploma volt. Itt Dr. Osztie Zoltán és Dr. Breznay István plébános atyák mutattak be szentmisét. A plébános atyák a szentmisét követően úgy vélték, hogy a zarándokcsapat nagyszerűen tud közösen énekelni, ezért a Mariazellig tartó buszozást szinte végig énekpróbával és gyakorlással töltöttünk. Tettük ezt azért is, mert Zoltán atya bejelentése szerint a mariazelli szentmisére csatlakozik hozzánk a budapesti Weiner Leó Zeneiskola tanári testülete is.

Mariazellben, a főtéren található Magnus Klauze hotelben, kényelmes és komfortos szállodában találtunk elhelyezést. Tekintettel az esti hideg alpesi levegőre, már fűtés is volt a szobákban! A kiadós

vacsorát követően Zoltán atya egy belvárosi sétára invitálta a híveket, akik örömmel csatlakoztak is hozzá a hosszú buszos utazást követően.

Szombaton reggel a kegyszobor oltáránál megtartott szentmisén együtt ünnepelt a Belvárosi Plébánia, a Szent Rókus Plébánia és a Weiner Leó Zeneiskola tantestületének közössége. A Zoltán atya által celebrált szentmise keretében előénekelt Rochlitz Kinga testvérünk. Megemlékeztünk Mindszenty József bíborosról is, akít a halálát követően itt temettek el. Innen hozták haza hamvait a rendszerváltás időszakában. A két plébánia, valamint a budapesti Mindszenty

Társaság nevében koszorút helyeztünk el korábbi sírjánál.

A szentmisét követően Makkai Lajos helyi idegenvezető invitált bennünket a Kincstárba, ahol elmondása szerint nem is a kiállított tárgyak értéke, hanem az emberekhez kapcsolódó fontossága a komoly érték. Mennyi imát hallottak már az itt elhelyezett fogadalmi ajándékok!

Zarándoklatunk lelki programjának mintegy csúcspontja volt a Kincstárban, a Nagy Lajos királyunk által adományozott ikonkép előtti imaóra. Itt Zoltán atya Mindszenty József életútját méltatta, majd a Dr. Taczman Andrea és Bágya Rita által szerkesztett imaóra keretében fohászkodtunk a mártír bíboros boldoggá avatásáért.

A szombat délutáni hazaút megédesedett azáltal, hogy a Maria Schutz kegytemploma mellett lévő árusoknál megkóstoltuk a híres lekváros fánkot. Persze, megnéztük a templom épületét, a csodatévő forrás vizéből hoztunk magunkkal, valamint imádkoztunk is a főoltár előtt.

Az imát követően örömmel adtuk át a templomot a népviseletbe öltözött helyiek számára, akik egy esküvő ünneplésére érkeztek a templomba.

Jelen sorok megfogalmazásának idején már egy hónap telt el a hazaérkezést követően. Mégis szinte napról-napra érezzük a Mariazellben kapott erőt és kegyelmet, a Gondviselés segítségét.

Aranyossy Mihály

November 3-án, pénteken, 18.00 órákor az Altemplomi esték sorozatunk keretében,

Mindszenty-est lesz
templomunkban. Ebből az alkalomból kerül sor a Mindszenty-kiállítás megnyitására, majd Kovács Gergely, Mindszenty József bíboros boldoggá avatásának posztulátora tart előadást.

Bronzérmes Isten

Mindennek az alapja – így a politikának is –, hogy mit gondolunk arról: ki az ember? Világnézeti semlegesség nem létezik. Ha a politika a világnézeti semlegességre hivatkozik, törvénykezik és hoz döntéseket, akkor jobb esetben légvárra, de a látható gyakorlat szerint, eleve hazugságra épül. Az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata önmagában erőteljes, helyes, mégis egyre nyilvánvalóbban mutatkozik meg, hogy a politikai gyakorlat kifordítja, az arra épülő jogrendet totalitárius igényrel erőszak eszközévé teszi. Ugyanis, csak az emberre hivatkozik, akit nem határoz meg, hiányzik belőle a végső alapra, Istenre való utalás. A jog alkalmazója – általában egy ország, jelen esetben egy unió – a következő lépésben pedig szakralizálja az éppenséggel nem szakrális jogot, és kisajátítja a maga, még rosszabb esetben egy jogi kereteken kívüli hatalom javára.

Ezzel – nagy örömeinkre – szemben áll a magyar politika, amit nem is kell részleteznünk. Ennek a politikának a jellegét eredetileg nemzeti jelmondatként a Független Kisgazdapárt tűzte zászlajára: Isten-haza-család. (Majdnem minden nemzetnek van jelmondata, érdemes – és jellemző – átnézni ezeket.) Mostanában azonban ezt így halljuk: haza-család-Isten. Isten bronzérmes lett? Kérdés, hogy akkor vajon Isten nem isten lett-e? Mert akkor sok is lehet belőle.

Nem kell hívó kereszténynek lenni ahhoz, hogy belássuk: az emberi jogokat, embervoltunkból kiindulva, vallás előtti tapasztalattal is meg lehet úgy alapozni, hogy mégis utaljon a végső, megalapozatlan alapra, Istenre. (Nem foglalkozunk most azzal, hogy annak idején a tárgyalóasztalnál más kultúrák, vallások képviselői is ott voltak. Például mohamedánok, akik a

világi jogot a teokratikus törvényhozás miatt nem is tudják értelmezni. Számukra Isten léte nem kérdéses. Egyébként két európai és egy dél-amerikai ország vétőzta meg az Istenre való hivatkozást az okmányban, szekularizációra, ill. ateizmusra való hivatkozással.)

Hogyan lehet saját magunkból szerzett tapasztalatok alapján magát Istent „megragadni” (belátásra jutni) mint „Aki Van”? Ha csak önmagunkra – és nem a kinyilatkoztatásra – tekintünk, milyen tapasztalatokat szerezhettünk és milyen megállapításokat tehetünk?

Azt tapasztalhatjuk, hogy van bennünk igény, képesség, és akár nem tudatos törekvés arra, hogy bármely vonatkozásban az igazságot ismerjük meg, és ez egyben a végső igazságra is vonatkozik.

Minden törekvésünk csak a jóra irányulhat, és ez akkor is igaz, ha a cselekedet objektíve rossz, mert az elkövető az elkövetés pillanatában mégis – legalább részlegesen – jónak állítja be magában. (Szélsőséges példa: egy ember életét bosszúból vagy beteges hajlama miatt kioltó gyilkos az elkövetés pillanatában saját szempontjából jónak tételezi a tettét, akár beteges hajlamának, akár bosszúvágyának kielégítése miatt.)

Szépség iránti vágyunk akkor is igaz, ha a valóság torzulását ábrázoljuk, mert annak nem is lenne értelme anélkül, hogy ne az ellenpontjára, a szépre, a szép iránti feltétlen vágyra utalna.

Feltétlen igényünk van arra, hogy önmagunkat értelmes módon valósítsuk meg, ami folyamatosan azonos pillanatnyi önmagunk felülmúlásával.

Mindezek az ember abszolút sajátosságai, vagyis belátjuk, hogy transzcendens irányultságú lény vagyunk.

Transzcendens mivoltunk abban is megmutatkozik, hogy képességeinket ténylegesíthetjük is.

Az igazságra való törekvésünkben megnyílik előttünk a lehetőség a feltétlen Igaz, Jó és Szép befogadására, s amennyiben be is fogadjuk (döntünk mellette), akkor személyes értékeink kibontakoznak, és megtapasztaljuk az élet feltétlen értelmességét, melynek alapján belátható, hogy mindennek abszolút oka van, Aki nem lehet személytelen, hiszen az emberi létünk, amelyet megalapoz, személyes. Tehát: az Isten szót meg lehet érteni, hivatkozni lehet (lehetett volna) rá – nemcsak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, hanem az Európai Alkotmányban is (amely több ország ratifikációjának hiányában nem lépett életbe) – mint olyan személyes valóságra, Aki az emberi élet végső értelmére megnyilatkozó válasz. Mint tudjuk, nem ez történt, pedig már ezek elegendőek ahhoz, hogy idehaza belássuk: nem szabad megfordítani a sorrendet, és az alapot kihúzni a felépítmény alól az Isten-haza-család jeligében, talán politikai marketing- megfontolás, vagy bármely más célzattal.

Mindazonáltal a fenti megfontolások igazságával, és hivatkozási alapként való elfogadásával együtt csak a világból, a világban való létezésünkől maradéktalanul tényleg nem tudjuk megérteni saját magunkat úgy, hogy azt megfogalmazottá téve, logikailag kényszerítő erejű bizonyossággá tegyük. (Ha lehetne, akkor Isten „alattunk” lévő lény lenne, vagyis bálvány. Először van a hit, és arra épülhet tudás.) Ez szolgáltat alapot a szkepticizmusnak és a tagadásnak. Amit tudhatunk, de figyelmen kívül hagyhatjuk: Isten titokzatosan, nem megragadhatóan és megfogalmazhatóan, de „van”. Miként lehet – persze logikailag nem kényszerítő erővel – hiszen Isten és ember „közös történetének” a teremtnének a lényegéhez tartozik az ember szabadsága – mégis megfogalmazottá tenni?

A válaszadásra születtek meg a vallások, amelyeknek közös kiindulópontja, hogy tudatosan igent mondanak az ember és a világ transzcendens elhivatottságára, és ebből kiindulva a dolgok végső értelmét eltérő úton, de Istenben keresik, és jutnak el megfogalmazásukig. A vallásos nyelv és kifejezések, a kultuszok és az erkölcsi követelmények pedig visszahatnak az emberi transzcendencia megtapasztalására, sőt, konkretizálják, és világosabb megfogalmazáshoz segítik azt. Ez főleg a racionális szintet érinti, ami nem kisebb követelményt támaszt, mint az Isten iránti teljes, személyes elköteleződést, amelynek „terepe” az akarati szint, vagyis az erkölcsi cselekvés kötelességének teljesítése. Vitán felül áll az érzelmek, a személyes odaadás nagy jelentősége, amelynek közvetlen és meghatározó szerepe is lehet a vallásos életben, de az a tudatos előzetes akarati, erkölcsi elkötelezettség következménye. („A gyomromban érzem Istent” – mondta egyszer valaki.)

A különféle vallások sem adnak azonban választ a kérdésre: kik vagyunk mi emberek Isten színe előtt? Ezt egyedül a Krisztusban történt isteni kinyilatkoztatás tárja fel, és teszi egyben megismerhetővé, ami viszont – ha elfogadja a hívást – önmagától végső kötelező erejűvé válik az emberben. Az emberi transzcendens irányultság és Isten szuverén kinyilatkoztatása Krisztusban találkozott. Isten „felfedte magát”, ugyanakkor felfoghatatlan is maradt. A végső és kínzó kérdéseinkre – a rossz, a szenvedés és a halál – olyan választ adott, amelyet a filozófusok hatalmas, felfoghatatlan, halhatatlan, folytonosan boldog, önmagának elég istene, de a különféle vallások istenei sem adhattak: magára vette és meghalt a kereszten, majd testben feltámadt. „Megmutatta”, hogy ki Ő: három személy, aki Atya, Fiú és Szentlélek, kölcsönös, személyes egymásban-lét vagyis semmi más, csak Szeretet. És ezzel – Krisztusban – megmutatta, hogy kik vagyunk mi.

A nyugati civilizáció – minden bűnével együtt – ezen a szellemi alapon jött létre. Nekünk, akik ezen az alapon akarjuk hazánkat megtartani – ami a szó szoros értelmében az ezeréves magyar országot jelenti – ebben az ismét válaszút elé állító történelmi korban, az Isten-haza-család sorrend döntő jelentőségű.

A politika természetesen nem foglalkozhat teológiai, hittani kérdésekkel, a politikai felfogás és cselekvés nem irányulhat a vallási igazságok hirdetésére, hanem csak az annak talaján, évszázadok alatt kibontakozott értékrendre és kultúrára. Az természetes, hogy – a kormányzási gyakorlat szintjén a megvalósítás útján – a családra és a hazára helyezi a hangsúlyt, mert ebben illetékes, és – éppen mert keresztény – kötelessége a család és a haza védelme. Mégsem adhat Istennek bronzérmet erre való hivatkozással, nem hagyhatja figyelmen kívül a végső alapot, nehogy oda jussunk, amerre a „fejlett nyugat” tart.

Az Isten-haza-család sorrendet vállaltan kereszténységre hivatkozó politikai hitvallás esetén nem szabad megfordítani, mert az igazság, a szabadság, és az üdvösség összetartozik. Az Igazság abból áll, hogy tudjuk: egy az Isten, egy a közvetítő Isten és ember között: az ember Jézus Krisztus, és az Igazság tehet csak valójában szabadabbá minket. Ez a sorrend egy egészen mély vallási tartalmat is hordoz. Egyenesen a kereszténység végső alapjára, Jézus Krisztus istenemberségére utal (ha eredetileg nem is szándékoltan), ugyanis magát a transzcendens Istent kapcsolja össze Jézus Krisztusban az emberrel, és benne egész teremtésével, „kézzelfogható”, végső alapot szolgáltatva emberlétünknek, s így a kereszténységre hivatkozó politikának is, amely – mint bármely más rendszer – önmagából nem alapozhatja meg magát.

BL

Plébániánk hírei

Templomunk miserendje:

Hétfő	9.00; 17.00
Kedd	9.00; 17.00
Szerda	9.00; 17.00
Csütörtök	17.00
Péntek	9.00; 17.00
Szombat	9.00; 17.00
Vasárnap	8.30; 10.00 18.00 angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádást tartunk a templomban
9.00 és 22.00 óra között

(október 23-án, és november 1-én a késő esti
szentségimádás szünetel)

november 1-én, Mindenszentek napján vasárnapi miserend
szerint 8.30- és 10.00 órakor-,
november 2-án, Halottak napján, 9.00- 17.00- és 18.00 órakor
lesznek szentmisék.

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő	18.00	Felnőtt katekézis
Kedd	17.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje (havonta első kedden) és találkozója a Szent Kinga teremben
	18.00	Bibliakör
Szerda	14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban (folyamatosan)
Péntek	15.00	Engesztelő imaóra a hazáért
	18.00	Szent József Férfikör (minden második héten.)
Gyóntatás:		
Vasárnap		10.00 órai szentmise alatt, más napokon megbeszélés szerint.
Lelki beszélgetés		Egyeztetés szerint bitter.belvarosiplebania@gmail.com 30 591 2601

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
X. évf. 58. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Ambrózy Andrea
Aranyossy Mihály
Csorba Gábor
Dr. Kerényi Lajos
Schall Tamás
Dr. Tempfli Imre
Zöldyné Szita Erzsébet

Korrektúra:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
bitter.belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő 15.30-17.30; szerda 10.00-12.00; péntek 10.00-12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga